V.U. Stefaan Van der Auwera, Waversebaan 66, 3001 Heverlee
Afgiftekantoor 3000 Leuven 1 — P4A9093

bpost
PB-PP | B-2/2384
BELGIE(N) - BELGIQUE

Driemaandelijkse

Tijdingen

jaargang 48 nr 4 **oktober – december 2017**

Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw
Regionale milieu– en natuurvereniging
Waversebaan 66, 3001 Heverlee

Colofon

Tijdingen is het driemaandelijks tijdschrift van de regionale natuur- en milieuvereniging Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw. VHM vecht sinds 1969 voor het landschap, de natuur en het leefmilieu in het Dijleland en ver daarbuiten. Daartoe heeft ze een werking ontplooid over vele domeinen: natuureducatie (educatieve projecten, bosklassen, lezingen), natuurbeheer, opleiding natuurgidsen, wandelingen enz. VHM treedt ook op tegen milieudelicten en onderhoudt nauwe contacten met beleidsmakers om de negatieve impact op de natuur te voorkomen of te minimaliseren. Met dit tijdschrift en onze website willen we de leden op de hoogte houden van onze activiteiten. Tintelen uw vingers om mee te helpen, neem dan zeker contact op met ons infocentrum !

infocentrum@vhm.be

016/ 23 05 58

Waversebaan 66

3001 Heverlee

www.vhm.be

De redactie

Stefaan Van der Auwera (layout), Waldo Dekeyser, Hugo Dehennin, Yvette Toison, Kristien Vermaelen, Niko Boone, Roel Verbeeke.

U heeft foto's of een verslag van een activiteit? Stuur maar op!

Foto's voorkaft: svda,Jan Horemans, Rik Lenaert.

Druk: Vanderpoorten, Kessel-Lo

1200 ex.

FSC www.fsc.org MIX Paper from responsible sources FSC® C105085

Lidgelden

Lid worden kunt u voor 18 euro / jaar (Hoe? Rekeningnummer? **Zie kader hiernaast**). Hiervoor krijgt u 4 x per jaar ons tijdschrift Tijdingen en gratis toegang tot heel wat van onze activiteiten.

Steun

Onze initiatieven, ondermeer de aankoop van natuurgebieden in het Dijleland, kunt u ondersteunen door een gift te storten op het rekeningnummer met duidelijke vermelding 'Gift':

IBAN: BE92 2300 0285 2123

Inhoud
oktober - december 2017

LIDGELD 2018 *1*

Doode Bemde Nieuws *2*

Karamellenvers voor Hilde Werkdagen Doode Bemde *5*

Zomerkamp 2017 *6*

Bank Jo Nieuw bestuur *8*

Warme winteravonden *9*

Gezocht! Rechtzetting *10*

Speurneuzen: de hazelworm *11*

Jachtplannen *15*

Op stap: Ontdekkingstocht naar de bronnen van de Voer *16*

Bijt in je vrije tijd Klimaatplan Dijlewolvenpad *18*

Terugblik op de autovrije zondag *19*

Duolegaat *20*

WWW.VHM.BE

Neem eens een kijkje op de webstek! Ook op facebook!

In het midden van deze Tijdingen vindt u de uitneembare activiteitenagenda

Word vriend

Waarom lid worden?

- U steunt de natuurontwikkeling in uw streek
- U krijgt driemaandelijks een interessant en mooi verzorgd tijdschrift
- U blijft op de hoogte van de vele leuke , ontspannende en/of leerzame activiteiten

infocentrum

Tel: 016 23 05 58

De Dijlevallei waarderen = **lid worden**

Stort 18 € voor een individueel of gezinslidmaatschap op rekening VHM vzw

IBAN : BE74 4310 5250 0107
BIC : KREDBEBB

Gelieve bij de overschrijving duidelijk te vermelden of u kiest voor een **individueel lidmaatschap** of **gezinslidmaatschap**. Vermeld bij het gezinslidmaatschap het totaal aantal gezinsleden op hetzelfde adres.

OF NOG BETER: **Domiciliëring** → Vraag bij ons een **SEPA-domiciliëringsformulier** aan en bezorg het ons ondertekend en ingevuld terug. In tegenstelling tot vroeger moet u dus niet meer bij de bank een domiciliëring openen, wijzigen of stopzetten, maar rechtstreeks bij VHM.

U krijgt dan steeds en stipt alle Tijdingen in uw bus.

Met de Vrienden op stap geweest?
Waarom niet eens een klein verslagje en wat foto's maken voor Tijdingen! Stuur maar op naar infocentrum@vhm.be

Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw

Waversebaan 66

3001 Heverlee

Email: Infocentrum@vhm.be

Webstek: www.vhm.be

Lidgeld 2018

Blijf trouw aan onze vereniging, die zich onder andere inzet voor het beheer van het natuurreservaat De Doode Bemde. En elk jaar trachten wij met een boeiend educatief project kinderen van het lager onderwijs en anderen een beetje natuurkennis en natuurbewustzijn bij te brengen.

Uw lidmaatschap is belangrijk voor ons. Met dit lidmaatschap heeft u gratis toegang tot een rits natuuractiviteiten en houden we u met het driemaandelijks ledentijdschrift hiervan op de hoogte.

Kom naar Heverleebos, Meerdaalwoud, Dijleland en De Doode Bemde en geniet! Draag bij tot het behoud van deze natuurpareltjes door onze vereniging te steunen.

Steun ons project en schrijf 18 euro over op onze rekening BE74 4310 5250 0107. Gelieve bij de overschrijving duidelijk te vermelden of u kiest voor een individueel lidmaatschap of een gezinslidmaatschap. Vermeld bij het gezinslidmaatschap zeker ook het totaal aantal gezinsleden die wonen op hetzelfde adres en de namen van de gezinsleden.

Als u ons uw **e-mailadres** bezorgt, kunnen we u op een vlugge en ecologische manier op de hoogte houden van onze activiteiten.

Samen met deze Tijdingen bezorgen we u een overschrijvingsformulier en een **SEPA-document** (voor wie kiest voor een **domiciliëring**) voor het lidgeld van 2018.

Indien u voortaan de betaling van het lidgeld per domiciliëring wilt doen, hoeft u enkel het bijgevoegde SEPA-domiciliëringsformulier in te vullen, te ondertekenen en zend het per post of per e-mail naar VHM. Bij de Europese domiciliëring beheren de begunstigden de domiciliëringsmandaten. U hoeft dus niet meer bij de bank een domiciliëring te openen, wijzigen of stop te zetten, maar gewoon rechtstreeks bij Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw.

Wij wensen u alvast te bedanken voor uw lidmaatschapsbijdrage

Het bestuur

BLIJF OP DE HOOGTE!

Wil je op de hoogte blijven van onze activiteiten, stuur dan een mailtje naar infocentrum@vhm.be of laat jouw gegevens achter op onze website www.vhm.be

Surf zeker ook regelmatig naar onze website www.vhm.be en/of facebook-pagina www.facebook.com/doodebemde

(foto: Rik Lenaert)

Het Doode Bemde nieuws

Zomerwerk

Terwijl in 2016 de nattigheid behoorlijk wat roet in het eten gooide, verliep het maaien deze zomer bijzonder vlot. Met ± 80 ha te beheren grasland is het toch elke keer weer afwachten hoe we rond gaan geraken. Door het droge, zeer warme voorjaar waren alle terreinen al vrij snel goed berijd- en begaanbaar. De grote aaneengesloten drogere graslanden, goed voor ± 70 ha, laten we over aan lokale landbouwers. Die terreinen zijn vlot machinaal te maaien. Het gras is er ook van voldoende kwaliteit om er hooi van te maken en er koeien op te laten grazen. De resterende oppervlakte doen we zelf. De natste percelen maaien we een eerste keer tijdens het zomerkamp. Hier komt het hele jaar grondwater aan de oppervlakte, waardoor we er ook in droge zomers niet met een tractor op kunnen. Deze dottergraslanden beheren we met lichtere machines en heel veel vrijwillige handenarbeid. Hoewel we deze keer niet met de voeten in het water moesten werken, zorgde een sputterende maaibalk tijdens het zomerkamp wel voor de nodige stress en extra werk voor de terreinploeg. Die was trouwens de rest van de zomer nog zoet met het maaien van de resterende percelen, de paden en de meer dan 10 km raster. Het valt minder op, maar het onderhoud van het raster vraagt veel werk. Palen breken af of de Dijle dwingt ons ze te verplaatsen, vallende takken kunnen gaten in de omheining maken (gebeurt niet alleen bij ons!) en het opschietende gras onder de draden veroorzaakt verlies van elektriciteit. Het vermijden van ontsnappende koeien vraagt dus regelmatige controle en onderhoud. Buiten de natuurreservaten worden meestal herbiciden ingezet om de vegetatie onder de draden in toom te houden, maar wij houden het op maaien en afvoer van het maaisel. Veel meer werk, maar wel natuurvriendelijker.

Maaisel

Om de hooilanden en de typische plantensoorten die er voorkomen te behouden, is jaarlijks maaien nodig. Sommige percelen zelfs twee keer. Ook bij ruigten moeten we af en toe ingrijpen om te vermijden dat ze helemaal dichtgroeien met bomen en struiken. Het resultaat van al dat maaien zijn mooie, bloemrijke vegetaties waar ook heel wat diersoorten een thuis vinden, maar ook een berg maaisel. In de Doode Bemde kunnen we van het grootste deel daarvan hooi maken. In ruil voor het maaiwerk nemen de landbouwers waar we mee samenwerken het hooi mee en gebruiken het als veevoer. Soms is de kwaliteit van het maaisel echter onvoldoende, bijvoorbeeld omdat er teveel pitrus, zegge of riet bijzit. De enige oplossing tot nu toe is het maaisel dan opstapelen en ter plaatse laten vergaan. Dat is niet ideaal voor de natuur en landschappelijk is het ook geen meerwaarde. Via het Interreg-project "GrasGoed - Natuurlijk Groen als Grondstof" zoeken verschillende gebiedsbeheerders, bedrijven en kennisinstellingen nu naar oplossingen om de resten van natuurbeheer een tweede leven te geven als brandstof, bodemverbeteraar, veevoer of vezels voor verpakkingsmateriaal. Aan dergelijk project werken we graag mee. Een deel van het maaisel waarmee geëxperimenteerd wordt, is deze zomer opgehaald in de Doode Bemde. Meer info over het project vind je op http://www.grasgoed.eu/.

(Foto: Kristien Vermaelen))

Much ado about nothing?

De regionale televisie berichtte onlangs over een geval van schade door everzwijnen op een perceel aangrenzend aan de Doode Bemde. Er zouden koeien ontsnapt zijn omdat ze opgeschrikt werden door everzwijnen. Van de gelegenheid werd ook gebruik gemaakt om nog eens uit te halen naar de VHM. Daarop zijn we zelf wat gaan rondvragen en er bleek bijzondervoor zover wij kunnen inschatten weinig aan de hand te zijn. Volgens onze informatie zijn er in de buurt van het weiland effectief everzwijnen gezien. Dat is niets ongewoons. Al enkele jaren lopen er everzwijnen rond in de Dijlevallei. Het is onwaarschijnlijk dat everzwijnen en koeien elkaar nog niet tegengekomen zijn. Maar dat zij de oorzaak zijn dat een aantal dagen later koeien ontsnapten? Er zijn wel meerdere oorzaken te bedenken voor ontsnappende koeien. We werken voor de begrazing in de Doode Bemde met verschillende landbouwers samen. Tot nu hebben we nog van geen enkele van hen gehoord dat de aanwezigheid van everzwijnen voor problemen zorgde voor hun dieren. Vanuit bijvoorbeeld Limburg en Wallonië, waar veel grotere everzwijnpopulaties voorkomen, zijn ons evenmin voorbeelden bekend. Ons lijkt het waarschijnlijker dat hier een andere oorzaak was.

We hebben bewust niet op het bericht gereageerd. Met de verschillende betrokken partijen in het Dijleland (de Vlaamse overheid, de lokale wildbeheereenheden en de Boerenbond) lopen gesprekken over hoe om te gaan met deze soort. Het beheer van een everzwijnenpopulatie moet je immers gezamenlijk aanpakken. Problemen bespreek je daarbij aan de vergadertafel. Polemieken in de pers of op de sociale media dragen niet bij aan een sereen gesprekskiimaat.

Zoals eerder al gezegd zullen we bij het beheer van de everzwijnenpopulatie onze verantwoordelijkheid nemen. We hopen dat de overige betrokkenen hetzelfde doen. In de Doode Bemde proberen we in elk geval zo goed mogelijk zicht te houden op de toestand van de populatie. We hebben ook regelmatig contact met de lokale landbouwers. Op dit ogenblik zijn er nog geen grote problemen. Omdat de populatie sinds dit jaar sterk aan het groeien is, neemt de kans op schade wel toe. Het is dus in ieders belang om op een constructieve manier samen te werken.

We roepen intussen iedereen op om op een correcte manier te communiceren. Overdreven berichten over (vermeende) schade helpen niet om tot een degelijk beheer te komen.

Reuzenbalsemien

Wat bezielt mensen om in de gietende regen, met risico op stevige verneteling en een nat pak, langs de steile oevers van de Dijle kleurrijke planten uit te trekken? Het kan vragen oproepen. En dat deden een aantal wandelaars in de Doode Bemde ook. Het waren deelnemers aan het zomerkamp die op de laatste dag nog even de regenbuien trotseerden om reuzenbalsemienen te bestrijden. Deze opvallende, aantrekkelijke plant is een zogenaamde invasieve exoot.

De meeste uitheemse plantensoorten veroorzaken geen problemen, bijvoorbeeld omdat ze zich in ons klimaat niet blijvend kunnen vestigen. Andere weten zich wel te vestigen, maar groeien niet uit tot een plaag of richten geen schade aan. Bij een kleine minderheid van soorten wordt, na vestiging en uitbreiding, een negatieve impact op de natuur, de volksgezondheid of infrastructuur vastgesteld. De vuistregel stelt dat van elke 1000 getransporteerde soorten er 100 in de

(Foto's: Kristien Vermaelen en Rafaël Delaedt)

natuur belanden. Daarvan vestigen zich er 10, waarvan er één schade veroorzaakt. Van de ongeveer 2000 uitheemse planten in Vlaanderen wordt slechts een 60-tal als problematisch bestempeld. Voor dergelijke soorten dringt een aanpak zich op. De reuzenbalsemien is zo'n plant.

Oorspronkelijk komt ze uit de Himalaya, meer bepaald Tibet en India. In 1839 werd de soort geïntroduceerd in de Kew Botanical Gardens (Groot-Brittannië). Begin 1900 is ze dan spontaan uit tuinen beginnen verwilderen in West-Europa. De eerste waarneming in het wild in België dateert van 1939. Intussen komt ze langs veel waterlopen voor. Probleem is dat ze dat op sommige plaatsen zo massaal doet dat ze de oorspronkelijke vegetatie verdringt.

Gelukkig is de soort eenvoudig te bestrijden in tegenstelling tot de Japanse duizendknoop, die diepe wortelstokken heeft, en de exotische berenklauwsoorten, die brandwonden kunnen veroorzaken. De reuzenbalsemien produceert zeer veel zaden, maar die blijven slechts een goed jaar kiemkrachtig. Bovendien is het een eenjarige plant. Wanneer je ze maait en uittrekt voor ze zaden produceert, dan kan je ze binnen een aantal jaar wegkrijgen. De bestrijding is op zich dus eenvoudig, al blijft het natuurlijk wel veel werk, vooral waar ze massaal voorkomt. Omdat de zaden via het water kilometers ver kunnen meedrijven, is het van belang dat de soort ook stroomopwaarts bestreden wordt.

We wilden dit jaar vooral uittesten of bestrijding langs de Dijle haalbaar was. De oevers zijn behoorlijk steil en op een aantal plaatsen staan er zo veel dat er geen beginnen aan lijkt. Met voldoende volhardende vrijwilligers bleek het dus goed te doen. We moeten er wel veel meer tijd voor uittrekken. Tijdens het zomerkamp was dat niet mogelijk, waardoor we niet de hele oeverzone in de Doode Bemde konden aanpakken. Er staan er dus nog behoorlijk wat. In een aantal bosjes verder weg van de oever, zien we wel al goed resultaat. Na de bestrijdingsactie van vorig jaar staan er al veel minder planten. Het uitblijven van overstromingen die nieuwe zaden kunnen aanvoeren, heeft er natuurlijk ook toe bijgedragen. De plant wegkrijgen (of toch de dominantie verminderen) is dus mogelijk, maar we zullen er wel nog een tijdje werk mee hebben.

Meer info over de reuzenbalsemien en andere invasieve exoten vind je op www.ecopedia.be.

Herfst in de Doode Bemde

Tastbare lichtlijnen

door een uitbarsting van kleuren.

Zompige geuren

bewieroken het leven.

Nog één keer alles geven;

voor de grote slaap.

(Jacob Broersma, Leuven, 11 oktober 2016)
(Foto: DVA)

25 x hooikamp

Karamellenvers voor Hilde

Tijdens het zomerkamp liet Hilde Fonteyn langs haar neus weg vallen dat ze dit jaar al voor de 25e keer op kamp was. Die gelegenheid konden we dan ook niet onopgemerkt laten voorbij gaan. Tijdens de barbecue bedankten we haar voor al haar inzet met een bos bloemen en een zelfgeschreven liedje op de melodie van 'Meisjes' van Raymond van het Groenewoud. Dank je wel, Hilde!

Foto's: Rafaël Delaedt, Bruno Peeters, Kristien Vermaelen

Hilde,

Je bent er elke keer weer bij,
al 25 jaar maak je iedereen blij.
Je zorgt zo goed voor ons,
En leidt ons naar de juiste wei.

Olalala Hilde, ze komt zo goed van pas!
Olalala Hilde, ze geeft steeds volle gas!

Waar is mijn bril, waar is mijn gsm?
Geen nood, geen paniek, wij vinden hem wel!
Zeg dat PDB het gezegd heeft.

Hier is de rijstpap, hier is de plattekaas.
In de keuken is Hilde steeds de baas.
Zeg dat wij het gezegd hebben.

Olalala Hilde, ze staat om zes uur klaar.
Olalala Hilde, niets is haar te zwaar.
Olalala Hilde, ze komt naar ons uit Mol.
Olalala Hilde, ze noemt een vlieg een lol.

Hilde, wat doen wij zonder jou?
Fonteyn van kracht en trouw.
Hiep hiep hoera voor jou!

WERKDAGEN NATUURRESERVAAT DE DOODE BEMDE NAJAAR 2017

Beste Bemders (m/v), het is weer zover, neem **NU – NIET UITSTELLEN**! – uw kalender ter hand en vul aan met volgende lijst prioritaire, niet te missen Doode Bemde-activiteiten voor het najaar.

Zondag 15 oktober: **Tweede maaibeurt Vonckx** en omgeving. Afspraak om 10u aan de parking van de Reigersstraat in Sint-Joris-Weert

Zondag 29 oktober: **Hout opruimen in de Toemaat.** Afspraak om 10u aan de parking van de Reigersstraat in Sint- Joris-Weert

Zondag 12 november **Hout opruimen in de Toemaat.** Afspraak om 10u aan de parking van de Reigersstraat in Sint- Joris-Weert

Zondag 26 november **Hout opruimen in de Toemaat.** Afspraak om 10u aan de parking van de Reigersstraat in Sint- Joris-Weert

Zondag 10 december **Hout opruimen in de Toemaat.** Afspraak om 10u aan de parking van de Reigersstraat in Sint- Joris-Weert

Zondag 24 december **Hout opruimen in de Toemaat.** Afspraak om 10u aan de parking van de Reigersstraat in Sint- Joris-Weert

Zoals gewoonlijk zullen we voor hen die later aansluiten de weg naar het werkterrein markeren met de "werkdag Doode Bemde"-pijlen vanaf de afspraakplaats op de parking van de Reigersstraat. Vind je het niet, bel dan (0499/59.30.16). Werkhandschoenen zijn steeds voorzien. Breng bij voorkeur laarzen en kledij mee die vuil en nat mag worden!

Hopelijk tot zeer binnenkort dus!

Hey, hooi!
Zomerkamp 2017

Het was weer plezant, deze 27e editie van het hooikamp in de Doode Bemde. Uitvalsbasis dit jaar was de sporthal in Sint-Joris-Weert en dat is ons zeer goed bevallen. Een greep uit de sfeerbeelden van een fijne week natuurbeheer met de nodige sport en ontspanning.

Tekst: Kristien Vermaelen

Foto's: Rafaël Delaedt, Bruno Peeters & Kristien Vermaelen

Een mooi staaltje hooikarduwen en -trekken.

Welkom op Camping Zonnestraal in Sint-Joris-Weert!

Raf demonsteert de afmetingen van onze immense hooiberg.

Boebel supportert vanaf de zijlijn.

's Ochtends altijd een stevig ontbijt.

Op weg naar nog meer hooi, het avontuur lonkt.

Het hooilandbeheer werpt vruchten af, blauwe knoop gespot op Vonckx.

De traditie in ere houden: Parmentier is steeds het eerst aan de beurt.

Dreigend onweer boven Vonckx, het wordt hooien tegen de klok!

De enige echte interactieve Doode Bemde-quiz.

Nachtvlinders onder de loep.

We laden de laatste karren vol op het Groot Rietveld.

Het stapelen van de hooiberg is een kunst op zich.

The making of van de obligate groepsfoto ☺.

Oog in oog met de bruine kikker.

Op zoek naar vleermuizen.

Als afsluiter een barbecue op ons zelfgeclaimde terras.

INHULDIGING BANK JO SYMONS IN HEVERLEEBOS

Op woensdag 21 juni trok het kersverse VHM-bestuur samen met familieleden van Jo Symons, statutaire leden en vertegenwoordigers van het Agentschap voor Natuur en Bos naar de plaats langs de Filosofendreef waar VHM de dag na het overlijden van Jo, samen met het ANB, een nieuwe bosaanplant had gedaan. Op die bijzondere plaats kreeg Jo een klimboom en een zitbank met zijn naamplaatje op.

(foto: Rik Lenaert)

VHM VERWELKOMT NIEUWE BESTUURSLEDEN EN VOORZITTER

Na het overlijden van Jo Symons moest VHM op zoek naar een nieuwe voorzitter. Op de bijzondere algemene vergadering van 21 juni werd natuurgids Marc Artois verkozen tot de nieuwe voorzitter van onze vereniging. Marc ontving de sleutel tot het woud van oud-voorzitter Louis De Smet. De raad van bestuur werd naast Marc uitgebreid met nog twee nieuwe bestuursleden: Mie De Becker en Jan Aerts.

(foto: Rik Lenaert)

Het VHM-bestuurselftal bestaat uit:

Boven (van links naar rechts): Piet De Becker, Bart Vercoutere, Jan Aerts, Greet Sienap, Hugo Dehennin, Hubert Verbeke (penningmeester)

Onder (van links naar rechts): Jos Lorent (secretaris), Marc Artois (voorzitter), Germaine Heeren (ondervoorzitter), Yvette Toison, Mie De Becker

Een passend eerbetoon aan onze overleden voorzitter JO

Inhuldiging bank van Jo in Heverleebos

Oud-Voorzitter Louis De Smet overhandigt de sleutel van Meerdaalwoud aan Marc Artois

Filosofendreef 21 juni 2017 (dva)

Sleutel en "oorkonde " van Heverleebos en Meerdaalwoud

Bestuurslid Yvette Toison en "Woudmeester" Bart Meuleman van ANB

Het vernieuwde bestuur van "De Vrienden"

Inauguratiespeech van onze nieuwe voorzitter VHM Marc Artois

NIEUW SEIZOEN WARME WINTERAVONDEN

Ook de komende winter houden we je warm met een maandelijkse voordracht over natuur en landschap. We hebben weer een gevarieerd programma met boeiende sprekers voor jou klaargestoomd. Noteer volgende data alvast in de agenda:

- **dinsdag 17 oktober: Vogelzang, klassieke muziek en welbevinden** (spreker: **Fernand Rochette**)
- **dinsdag 21 november: Natuur in je tuin** (sprekers: **Patrick Luyten en Magda Cool**)
- **dinsdag 19 december: Monitoring en beheer van ree en ever in Meerdaalwoud en omgeving** (sprekers: **Jim Casaer en Bart Meuleman**)
- **dinsdag 16 januari: Wereldvoedselvraagstuk en lokale voedselstrategieën** (spreker: **Karel Malfliet**)
- Het programma van de winteravonden op **dinsdag 20 februari** en **dinsdag 20 maart** volgt later!

De Warme Winteravonden hebben telkens plaats **van 20 uur tot 22 uur in de raadzaal van het oud Deelgemeentehuis van Heverlee**, Waversebaan 66, 3001 Heverlee.
Deelnemen is gratis, inschrijven is niet nodig.
Organisatie: Natuurpunt CVN, Regionaal Landschap Dijleland vzw, Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud
Met steun van: Stad Leuven en provincie Vlaams-Brabant

REGIONAAL LANDSCHAP DIJLELAND

VLAAMS-BRABANT

Natuurpunt CVN
Leren zit in onze natuur

VRIENDEN VAN HEVERLEEBOS EN MEERDAALWOUD vzw

LEUVEN
EEUWENOUD SPRINGLEVEND

GEZOCHT

Vrijwilligers/helpers/standhouders voor de infostand van de Vrienden.

Wij willen een reserve opbouwen van medewerkers voor het opbouwen en bemannen van onze prachtige infostand op beurzen, tentoonstellingen, evenementen …

Wij zijn op zoek naar medewerkers die bereid zijn om:

- in teamverband onze vereniging met open geest aan passanten aan te prijzen;
- mee onze infostand op te bouwen of op te ruimen (tent, tafels, infoborden, documentatie, opgezette dieren…);
- mee toe te zien op het verloop van onze dierenquiz en een handje te helpen bij het oplossen van de vragen;
- gedurende een halve dag of een hele dag, ergens in het Leuvense de stand te bemannen (dames evengoed welkom).

Pluspunten:

- ervan overtuigd zijn dat onze vereniging mee het verschil kan maken in het lokale natuurbeleid en de milieubescherming;
- enige natuurkennis bezitten:
- communicatief zijn.

Meld je aan op infocentrum@vhm.be of 016/23 05 58 en wij bezorgen je meer inlichtingen en houden je op de hoogte.

GEZOCHT: HULP BIJ HET DIGITALISEREN VAN VHS-ARCHIEF

In het VHM-archief zitten heel wat VHS-cassettes met interessant beeldmateriaal uit het verleden. We zouden deze VHS-cassettes graag omzetten naar DVD (of USB) en zoeken daarvoor vrijwilligers die over het nodige materiaal beschikken om ons daarbij te helpen. Interesse? Laat ons iets weten via infocentrum@vhm.be of 016/23 05 58

SORRY SORRY SORRY

RECHTZETTING TIJDINGEN JULI 2017: SPEURNEUZEN - Bah, een mestkever!

In de vorige Tijdingen ging er helaas wat fout bij het Speurneuzen artikel “Bah, een mestkever”, waarvoor onze excuses.

Bij “Wist je dat…” verdween het einde van de tekst achter de rebus. Hieronder vind je de ontbrekende tekst:

“(Wist je dat…) toen de eerste Europeanen in Australië kwamen, ze vrij snel koeien meebrachten? De mestkever van Australië echter was niet geïnteresseerd in koeienmest. Toen in 1966 heel Australië stilaan overspoeld was met koeienmest bracht men de redder in nood over de oceaan: een mestkever die verzot was op koeienvlaaien. Vrij snel verminderde de gigantische mesthoop!

(Wist je dat…) het leven van een mestkever nogal eentonig is wat geur en kleur betreft (alles bruin en mestgeur)?
ofwel graven ze tunnels in de grond voor hun jongen,
ofwel rollen ze mestballen voor hun jongen
ofwel nestelen ze zich in en rond de mest tot deze niet meer lekker is en gaan dan maar op zoek naar een nieuwe hoop verse mest”

Ook bij de rebus verdween een stuk tekst: ieg = aai

Activiteiten

OKTOBER 2017

Vrijdag 6 – zondag 8 oktober

Groot Bushcraft-weekend in De Kluis in Sint-Joris-Weert

Meer info vind je op: www.natuurpunt.be/agenda/groot-bushcraft-weekend-2017-21318

Met VHM weerom als partner!

Zondag 8 oktober om 10.30 uur en 14 uur

Tijd voor vrije tijd: natuur- en erfgoedwandeling aan het Zoet Water en in Heverleebos en Meerdaalwoud o.l.v. Ernst Gülcher en Hugo Dehennin

Vertrekplaats: GC De Roosenberg, M. Noëstraat 15 in Oud-Heverlee (Zoet Water)

Organisatie: Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud samen met NEOS, De Geschied- en Heemkundige Kring Oud-Heverlee, OKRA Haasrode, de Radijs en PASAR.

In het kader van de activiteiten tijdens het evenement van de gemeentelijke Cultuurraad, 'TIJD VOOR VRIJE TIJD. Kom en doe mee', nemen onze gidsen Ernst Gülcher en Hugo Dehennin jullie mee op een natuur-en erfgoedwandeling langs het Zoet Water en in Heverleebos. We wandelen samen in deze omgeving (max. 7 km) langs alles wat de rijke natuur en het erfgoed hier te bieden hebben. Samen kunnen we nadenken over verleden en toekomst van dit 'Hof van Steenbergen'.

Er is een vertrek voorzien om 10u30 en om 14 uur vanaf GC De Roosenberg. Aanmelden kan vooraf aan de onthaalstand in de zaal maar is niet echt verplicht. Deelname is gratis. Mogelijkheid om vooraf in te schrijven via de website van de gemeente (www.oud-heverlee.be) of via de website van de VHM (www.vhm.be) of rechtstreeks online via de link: www.kriterion.be/data/forms/OH/inschrijvingsformulier.php

Vrijdag 13 oktober om 14 uur

Inhuldiging natuurleerpad Dijlewolvenpad o.l.v. Yvette Toison

Locatie: parkje achter het Van Dalecollege, Naamsestraat 80, ingang langs de parking.

Plechtige inhuldiging (met drink) van een nieuw belevingspad in de stad, in aanwezigheid van schepen van Onderwijs en Leefmilieu Mohamed Ridouani en provinciale gedeputeerde voor Milieu Tie Roefs. Meer info: zie elders in deze Tijdingen.

Zondag 15 oktober om 14.30 uur

Trage Wegen-wandeling: Haasrode - Blanden o.l.v. Paul Pues, Hugo Dehennin & Ernst Gülcher

Vertrekplaats: kerk van Blanden, Kartuizersstraat 1B in Blanden.

De jaarlijkse Dag van de Trage Weg laten we niet aan ons voorbijgaan. We maken een rondtour (zo'n 6,5 kilometer) door dit deel van Oud-Heverlee om eens alles te weten te komen over de oude en nieuwe voetwegen en hoe het daar mee gesteld is. Er is de laatste jaren veel gebeurd, er staat ook nog het een en ander in de steigers en hier en daar proberen eigenaars nog altijd hun illegale afsluitingen van publiek geregistreerde voetwegen tegen beter weten en de redelijkheid in te handhaven. Paul Pues weet hier absoluut alles over en zal ons gidsen, begeleid door Ernst Gülcher en Hugo Dehennin. In samenwerking met de Milieuadviesraad van Oud-Heverlee.

Zondag 15 oktober om 10 uur

Werkdag Doode Bemde: Tweede maaibeurt Vonckx en omgeving

Samenkomen: parking Reigersstraat in Sint-Joris-Weert

We spreken telkens af om 10 uur 's ochtends en eindigen rond 17 uur, maar iedereen komt en gaat wanneer hij wil. Voor wie later komt: er zullen pijlen "werkdag Doode Bemde" hangen van de afspraakplaats tot aan het werkterrein. Vind je het niet, bel dan (0499/59.30.16). Werkhandschoenen en werkmateriaal worden voorzien. Breng bij voorkeur laarzen en kledij mee die vuil en nat mag worden! Wie wil meewerken, kan best een mailtje sturen naar infocentrum@vhm.be. Voor elke werkdag krijg je dan nog een berichtje met alle nodige info.

Deelnemingsvoorwaarden :

VHM-leden nemen gratis deel aan de ledenactiviteiten.

Alleen als het speciaal vermeld is, betalen leden bijvoorbeeld reiskosten. In voorkomend geval betalen niet-leden meer dan leden.

Niet-VHM-leden betalen per activiteit € 2 per volwassene bij de start van de activiteit.

Hebt u nog vragen of wenst u nog meer informatie : contacteer ons infocentrum : 016/23 05 58 of infocentrum@vhm.be

Het infocentrum is open elke werkdag van 9 uur tot 17 uur.

Omdat er aan een activiteit soms op het laatste moment iets gewijzigd moet worden (afgelasting, andere vertrekplaats…) raden wij je aan voor je vertrekt even naar de VHM-website en/of de Facebookpagina van VHM te surfen voor een eventuele update van de activiteit.

Omdat er aan een activiteit soms op het laatste moment iets gewijzigd moet worden (afgelasting, andere vertrekplaats…) raden wij je aan voor je vertrekt even naar de VHM-website en/of de Facebookpagina van VHM te surfen voor een eventuele update van de activiteit.

Dinsdag 17 oktober om 20 uur

Warme Winteravond: Vogelzang, klassieke muziek en welbevinden o.l.v. Fernand Rochette

Samenkomen: Raadzaal Deelgemeentehuis Heverlee, Waversebaan 66 in 3001 Heverlee

Tijdens deze voordracht wordt aan de hand van een powerpoint presentatie met veel geluidsfragmenten van vogelzang en klassieke muziek getracht meer kennis en inzicht te geven in de fascinerend gevarieerde vogelzang en hoe deze componisten inspireerde. Tevens breekt de spreker een lans voor het beluisteren van muziek en vogelzang in de natuur, om ons welbevinden te verhogen.

Zondag 22 oktober om 14.30 uur

Vierseizoenenwandeling: Doode Bemde o.l.v. Heidi Bertels

Vertrekplaats: parking op het einde van de Reigersstraat in Sint-Joris-Weert

We wandelen door de Doode Bemde of de vallei van het "verloren land" ten zuiden van Leuven. Deze gronden waren weinig bruikbaar voor landbouw wegens hun drassige aspect en de regelmatige overstroming van het gebied door de meanderende Dijle. Het is een natuurreservaat van ongeveer 280 ha groot en het pad leidt ons langs schilderachtige landschappen en bijzondere natuurwaarden. Als je er meer over wil te weten komen, wandel met ons mee doorheen de vier jaargetijden. Niet toegankelijk voor rolstoelen of buggy's.

Zondag 29 oktober om 14 uur

Meerdaal: beeldjeswandeling o.l.v. Paul Van Bruystegem

Vertrekplaats: Parking Speelberg, Weertsedreef in Sint-Joris -Weert

Duur: ongeveer 2 uur

We bekijken het bos vanuit de fantasiewereld. Wat heeft de mens in het bos laten verschijnen? Wat prikkelt zijn fantasie? Hoe komen wij zelf in contact met de mystieke wereld? We dromen tijdens deze wandeling zelfs even weg van onze dagelijkse werkelijkheid.

Zondag 29 oktober om 10 uur

Werkdag Doode Bemde: Hout opruimen in de Toemaat

Samenkomen: parking Reigersstraat in Sint-Joris-Weert

We spreken telkens af om 10 uur 's ochtends en eindigen rond 17 uur, maar iedereen komt en gaat wanneer hij wil. Voor wie later komt: er zullen pijlen "werkdag Doode Bemde" hangen van de afspraakplaats tot aan het werkterrein. Vind je het niet, bel dan (0499/59.30.16). Werkhandschoenen en werkmateriaal worden voorzien. Breng bij voorkeur laarzen en kledij mee die vuil en nat mag worden! Wie wil meewerken, kan best een mailtje sturen naar infocentrum@vhm.be. Voor elke werkdag krijg je dan nog een berichtje met alle nodige info.

Maandag 30 oktober om 14 uur

Light-wandeling: bosranden o.l.v. Luc Dekeyser

Vertrekplaats: parking gemeentehuis, Gemeentestraat 2 in Vaalbeek

Afstand/duur: ongeveer 3 km / 2.30 uur

Bij de ecologische en recreatieve waardebepaling van bossen speelt de aanwezigheid van een gevarieerde bosrand een voorname rol. Deze overgangszone naar het bos kan een belangrijke habitat zijn voor talrijke dier- en plantensoorten maar ook de bosgebruiker vindt er zijn gading.

Deze vijfde verkenning gaat langs de zuidelijke bosrand van het Heverleebos. De regio Meerdaal van het Agentschap voor Natuur en Bos voeren er sinds enkele jaren een beheer waarbij wordt geijverd voor een gevarieerde bosrand.

NOVEMBER 2017

Zondag 5 november om 14 uur

Rond de Tomberg (Meerdaalwoud) o.l.v. Hugo Dehennin

Vertrekplaats: parking kruising Naamsesteenweg-Weertsedreef, onmiddellijk na de houten voetgangersbrug over de Naamsesteenweg rechts als je richting Namen rijdt.

Als de parking rechts volzet is, kan je ook parkeren aan de overkant van de Naamsesteenweg (parking links).

Afstand/duur: ongeveer 6 km // 2.30 uur

De Tomberg is het op één na hoogste punt van Meerdaalwoud. Er werden sporen van bewoning uit het steentijdperk gevonden en enkele honderden jaren geleden werd er recht gesproken. Maar een 'tumulus' is het niet. Die vinden we wel terug in de onmiddellijke omgeving. En ook nog een aantal andere interessante historische getuigen uit ons (militaire) verleden! Ook de Warandevijver is in dit seizoen een bezoekje waard. Af en toe moet er wat geklommen worden, maar we gaan zeker volop genieten van de herfst in dit wondermooie stukje Meerdaalwoud.

Niet toegankelijk voor rolstoelen en buggy's.

Zaterdag 11 november om 10 uur

Ronde van Bertem o.l.v. Roel Verbeeke

Vertrekplaats: Gemeenteplein Bertem (aan de Voer). Voor wie van Leuven komt: links van de Tervuursesteenweg, het plein in het centrum beneden aan de Voer. Je kan de bus van De Lijn nr. 316 of 616 nemen.

Afstand: ca. 22 km

Langs een golvend parcours, twee keer op en neer gaand tussen 25 en 95 hoogtemeter, wandelen we door en rond Bertem. We maken kennis met het enig mooie, gevarieerde landschap van het Dijleland. 's Ochtends bevinden we ons zuidelijk van de Tervuursesteenweg, op het plateau tussen Dijle en Voer. We genieten er van weidse vergezichten die, als eenmaal de zon door de nevelen priemt, baden in een poëtisch licht. Diepe holle wegen brengen ons van het ene dal naar het andere. Na de middag gaan we verder ten noorden van de Tervuursesteenweg tussen akkers en door bossen in herfsttooi. Het laatste deel van de wandeling loopt door het natuurgebied de Koeheide. Kort daarna zijn we terug bij ons vertrekpunt.

***Rond 12.30 uur** houden we een middagpauze met picnic (zelf mee te brengen) in taverne **Trullekeshoeve,** Dorpstraat 470, **Leefdaal**. Je kan naar en van hier De Lijn bus nr. 316 of 616 nemen, **halte Veiling** of kerk Leefdaal.*

Je kan zowel een halve als een hele dag meewandelen en je kan eventueel met de bus pendelen tussen de twee plekken van afspraak, in Bertem en Leefdaal.

Zondag 12 november om 10 uur

Werkdag Doode Bemde: Hout opruimen in de Toemaat

Samenkomen: parking Reigersstraat in Sint-Joris-Weert

We spreken telkens af om 10 uur 's ochtends en eindigen rond 17 uur, maar iedereen komt en gaat wanneer hij wil. Voor wie later komt: er zullen pijlen "werkdag Doode Bemde" hangen van de afspraakplaats tot aan het werkterrein. Vind je het niet, bel dan (0499/59.30.16). Werkhandschoenen en werkmateriaal worden voorzien. Breng bij voorkeur laarzen en kledij mee die vuil en nat mag worden! Wie wil meewerken, kan best een mailtje sturen naar infocentrum@vhm.be. Voor elke werkdag krijg je dan nog een berichtje met alle nodige info.

Zondag 12 november om 14 uur

Zuidkant van Mollendaalbos o.l.v. Ernst Gülcher

Vertrekplaats: begin van Rue du Petit Paradis (de eerste links van de Rue du Valduc boven het restaurant Valduc op de Naamsesteenweg in Hamme-Mille)

Tijd voor een verkenningstocht vanuit Hamme-Mille naar de Kanselierdreef, de Dikke Eik, de wallen langs de Eleonoradreef, het bosreservaat Pruikenmakers en de zandgroeve in het Meerdaalwoud. Trek stevige schoenen aan want het is winter en de paden zijn misschien hier en daar een beetje drassig.

Zondag 19 november om 14 uur

De Voer van Vossem tot Tervuren o.l.v. Jan Aerts

Vertrekplaats: Pastorieplein, Dorpsstraat 9, 3080 Vossem (Tervuren)

GPS: N 50,835595 O 4,560978

Afstand/duur: 6 km // 2.30 uur

We volgen de Voer stroomopwaarts tot aan het park van Tervuren, flaneren in het park langs de Vossemvijver en komen voorbij het Spaans Huis. Via een pad tussen twee vijvers verlaten we het park. Een paar holle wegen brengen ons naar het Duisburgs plateau, waar we nog restanten kunnen zien van de vroegere stoomtrambedding. Van aan de kapel voor de Heilige Barbara nemen we wat kleinere paden en kerkwegels om terug aan de oude pastorie

uit te komen.

Dinsdag 21 november om 20 uur

Warme Winteravond: Natuur in je tuin o.l.v. Patrick Luyten en Magda Cool

Samenkomen: Raadzaal Deelgemeentehuis Heverlee, Waversebaan 66 in 3001 Heverlee

Acht procent van de oppervlakte in Vlaanderen (meer dan onze bossen) bestaat uit tuinen. Deze plekken kunnen perfect fungeren als groene stapstenen voor de natuur. Tijdens deze lezing brengen Magda Cool en Patrick Luyten, allebei natuurgids en trotse eigenaars van een tuin waar natuur een rol in speelt, op speelse wijze een leuke powerpointvoorstelling rond natuurvriendelijk tuinieren. Aan de hand van dia's leren ze je van een steriele tuin, met enkel gras en/of coniferen, een groene oase te maken die heel wat natuurlijke elementen bevat maar ook een streling voor het oog kan zijn!

Zondag 26 november om 14 uur

Herfstwandeling in en rond het grote Eikenbos en Grevenbos (Bertem) o.l.v. Germaine Heeren

Vertrekplaats: bollenpark aan feestzaal Bertembos, Bosstraat 187, 3060 Bertem

Het Eikenbos maakt deel uit van het oude bosgebied Bertembos en van het vroegere Kolenwoud. Het is in de loop van de geschiedenis nauwelijks veranderd. Op deze wandeling willen wij volop genieten van de geuren en de kleuren van het herfstbos. Van wat nevel en het mysterieuze licht dat door de al kalende takken van oude bosreuzen priemt. Misschien staat er nog een late paddenstoel? Adembenemende glooiende landschappen begrenzen het bos. Wij zijn terug tegen 17 uur.

Zondag 26 november om 10 uur

Werkdag Doode Bemde: Hout opruimen in de Toemaat

Samenkomen: parking Reigersstraat in Sint-Joris-Weert

We spreken telkens af om 10 uur 's ochtends en eindigen rond 17 uur, maar iedereen komt en gaat wanneer hij wil. Voor wie later komt: er zullen pijlen "werkdag Doode Bemde" hangen van de afspraakplaats tot aan het werkterrein. Vind je het niet, bel dan (0499/59.30.16). Werkhandschoenen en werkmateriaal worden voorzien. Breng bij voorkeur laarzen en kledij mee die vuil en nat mag worden! Wie wil meewerken, kan best een mailtje sturen naar infocentrum@vhm.be. Voor elke werkdag krijg je dan nog een berichtje met alle nodige info.

Maandag 27 november om 14 uur

Light-wandeling: Rond de Tomberg (Meerdaalwoud) o.l.v. Hugo Dehennin & Ernst Gülcher

Vertrekplaats: parking kruising Naamsesteenweg-Weertsedreef, onmiddellijk na de houten voetgangersbrug over de Naamsesteenweg rechts als je richting Namen rijdt.

Als de parking rechts volzet is, kan je ook parkeren aan de overkant van de Naamsesteenweg (parking links).

GPS: 50.808169, 4.706518

Afstand/duur: ongeveer 4 km // 2 uur

De Tomberg is het op één na hoogste punt van Meerdaalwoud. Er werden sporen van bewoning uit het steentijdperk gevonden en enkele honderden jaren geleden werd er recht gesproken. Maar een 'tumulus' is het niet. Die vinden we wel terug in de onmiddellijke omgeving. En ook nog een aantal andere interessante historische getuigen uit ons (militaire) verleden! En er is niet alleen de Dikke Eik, maar ook de Dikke Beuk… Af en toe moet er wat geklommen worden, maar we gaan zeker volop genieten van de herfst in dit wondermooie stukje Meerdaalwoud.

Niet toegankelijk voor rolstoelen en buggy's.

DECEMBER 2017

Zondag 3 december om 14 uur

Plateau van Nicaise o.l.v. Ernst Gülcher

Vertrekplaats: parking Lidl, Chaussée de Louvain 31 in Hamme-Mille.

We trekken nog eens naar het Plateau van Nicaise aan de zuidkant van het Meerdaalwoud boven Hamme-Mille. In deze tijd van het jaar zijn de grafheuvels goed zichtbaar en heb je ook een mooi zicht op de vallei van de Ruisseau de Nethen. Trek stevige watervaste schoenen aan want deze wandeling gaat hier en daar langs de helling. We gaan rond de prehistorische nederzetting op de heuvelrand en dan naar beneden naar de Warandevijver.

Zondag 10 december om 14 uur

Winterwandeling in 't Senneke o.l.v. Marc Artois

Vertrekplaats: Gemeentehuis Oud-Heverlee, Gemeentestraat 2, 3054 Vaalbeek

Afstand/duur: ongeveer 6 km // 2.30 uur

Openbaar vervoer: Lijn 5

De omgeving van Vaalbeek, in de volksmond 't Senneke, was ooit, tijdens de winterperiode, het geliefkoosde wandeloord van de hertog van Arenberg. Wij gaan er op uit om te ontdekken waarom dit bosgebied en de vallei van de Vaalbeek zo bijzonder was en is.

Zondag 10 december om 10 uur

Werkdag Doode Bemde: Hout opruimen in de Toemaat

Samenkomen: parking Reigersstraat in Sint-Joris-Weert

We spreken telkens af om 10 uur 's ochtends en eindigen rond 17 uur, maar iedereen komt en gaat wanneer hij wil. Voor wie later komt: er zullen pijlen "werkdag Doode Bemde" hangen van de afspraakplaats tot aan het werkterrein. Vind je het niet, bel dan (0499/59.30.16). Werkhandschoenen en werkmateriaal worden voorzien. Breng bij voorkeur laarzen en kledij mee die vuil en nat mag worden! Wie wil meewerken, kan best een mailtje sturen naar infocentrum@vhm.be. Voor elke werkdag krijg je dan nog een berichtje met alle nodige info.

Zondag 17 december om 14 uur

Ermelindiswandeling Lovenjoel o.l.v. Hugo Dehennin

Vertrekplaats: Cultureel Centrum 't Stichelke, Kerkstraat, Lovenjoel

Afstand/duur: ongeveer 7 km // 2.30 uur

Openbaar vervoer: Bushalte lijn 8 of 380

De heilige Ermelindis zou volgens de overlevering hier midden van de 7de eeuw geboren zijn. Er werden wonderlijke verhalen over haar verteld en eentje hiervan staat afgebeeld in de aan haar gewijde kapel (met bronnetje). Heb je koorts, oogpijn: this is the place to be! We stappen ook door het mooie natuurgebied van het Bruulbos. Jammer genoeg is het nog veel te vroeg om de voorjaarsbloeiers te zien, maar 'de toeschouwer wordt het hele jaar door geboeid door fascinerende kleurschakeringen', zegt de wandelbrochure. Wij verlaten even het parcours om een heuse beverdam (of twee, of drie…) te gaan bewonderen. Al bij al een prachtige natuurwandeling om extra zuurstof op te doen net voor de feestdagen!
Erg moeilijk voor buggy's en rolstoelen.

Dinsdag 19 december om 20 uur

Warme Winteravond: Monitoring en beheer van ree en ever in Meerdaalwoud en omgeving o.l.v. Jim Casaer en Bart Meuleman

Samenkomen: Raadzaal Deelgemeentehuis Heverlee, Waversebaan 66 in 3001 Heverlee

De bos- en natuurgebieden in de Dijlevallei ten zuiden van Leuven behoren tot de meest waardevolle van Vlaanderen. Ze maken deel uit van het Natura-2000 netwerk en vervullen belangrijke ecologische, recreatieve en productiedoelen. De aanwezigheid van een gezonde grofwildpopulatie is zowel vanuit ecologisch als recreatief oogpunt van belang. Het beheer van deze grofwildpopulaties gebeurt reeds sinds mensenheugenis doormiddel van jacht. Op deze infoavond willen we jullie de context situeren waarbinnen de jacht plaatsvindt in deze overheidsgebieden. Waarom wordt er gejaagd, waar wordt er gejaagd, op wat, door wie en wanneer? Daarnaast leggen we uit hoe de aanwezige ree en everzwijnpopulaties opgevolgd worden en welke gegevens verzameld worden om het beheer in het gebied op te volgen en wanneer nodig bij te sturen. Ook leggen we de link naar de populatiedynamische processen, typisch maar sterk verschillend voor ree en everzwijn, die aan de basis liggen van het hedendaags grofwildbeheer in Vlaanderen.

Zondag 24 december om 10 uur

Werkdag Doode Bemde: Hout opruimen in de Toemaat

Samenkomen: parking Reigersstraat in Sint-Joris-Weert

We spreken telkens af om 10 uur 's ochtends en eindigen rond 17 uur, maar iedereen komt en gaat wanneer hij wil. Voor wie later komt: er zullen pijlen "werkdag Doode Bemde" hangen van de afspraakplaats tot aan het werkterrein. Vind je het niet, bel dan (0499/59.30.16). Werkhandschoenen en werkmateriaal worden voorzien. Breng bij voorkeur laarzen en kledij mee die vuil en nat mag worden! Wie wil meewerken, kan best een mailtje sturen naar infocentrum@vhm.be. Voor elke werkdag krijg je dan nog een berichtje met alle nodige info.

Omdat er aan een activiteit soms op het laatste moment iets gewijzigd moet worden (afgelasting, andere vertrekplaats…) raden wij je aan voor je vertrekt even naar de VHM-website en/of de Facebookpagina van VHM te surfen voor een eventuele update van de activiteit.

Omdat er aan een activiteit soms op het laatste moment iets gewijzigd moet worden (afgelasting, andere vertrekplaats…) raden wij je aan voor je vertrekt even naar de VHM-website en/of de Facebookpagina van VHM te surfen voor een eventuele update van de activiteit.

Zondag 31 december om 14 uur

Sylvesterwandeling o.l.v. Maria Renders

Vertrekplaats: Parking Brembergcentrum, Bremberg 1, Haasrode

Op 31 december genieten we van onze jaarlijkse boswandeling als rustpunt in de drukke eindejaarsdagen. Meerdaalwoud bekoort ons in alle seizoenen maar de winter heeft toch iets speciaals. Kom mee genieten! Rond 16.30 uur zijn we terug aan de Bremberg. Goede stapschoenen zijn onontbeerlijk.

JANUARI 2018

Vrijdag 5 januari om van 13.30 uur tot 15.30 uur

Voorstelling educatief project "Natuur onze buur: linde, slechtvalk, steenmarter" voor kinderen en kleinkinderen van VHM-leden tussen 5 en 12 jaar

Samenkomen: Infocentrum, Waversebaan 66, 3001 Heverlee

Inschrijven voor 2 januari via infocentrum@vhm.be of 016/23.05.58

Vrijdag 5 januari om 20 uur

Voorstelling educatief project "Natuur onze buur: linde, slechtvalk, steenmarter" en nieuwjaarsreceptie voor statutaire leden, natuurgidsen en VHM-leden.

Samenkomen: Infocentrum, Waversebaan 66, 3001 Heverlee

Inschrijven voor 2 januari via infocentrum@vhm.be of 016/23.05.58

Zaterdag 6 januari om 20 uur

Driekoningenwandeling o.l.v. Marc Artois

Vertrekplaats: Sint-Hilariuskerk, Dorpstraat 20b in Bierbeek

Afstand/duur: ongeveer 7 km // 2.30 uur

Kom en wandel mee met Suskewiet, Pitjevogel en Schrobberbeeck, drie arme schooiers uit het Neteland. Wij gaan, net als zij, voor enkele uurtjes op stap: onder een sterrenhemel, de natuur, het veld en het bos in. Wij laten ons onderweg enkele malen afglijden naar ons geliefd Vlaanderen van rond 1923, toen Felix Timmermans de "Driekoningentriptiek" schreef.

Niet toegankelijk voor rolstoelen en buggy's.

Zondag 7 januari om 14 uur

Brise-Tout, Milsebaan o.l.v. Ernst Gülcher

Vertrekplaats: Brise-Tout, Sint-Joris-Weertstraat in 3360 Bierbeek (Mollendaal)

We verkennen het Mollendaalbos en het plateau van de Keiberg. Langs holle wegen, enkele kapellen (waaronder la Chapelle du Chêne Rond) pikken we aan la Ferme des Biches de Milsebaan op en vandaar gaan we terug langs mooie kleine bospaadjes, kathedraalbeuken en nog zoveel meer.

Zondag 14 januari om 14 uur

Winterwandeling langs De Laan o.l.v. Jan De Smet

Vertrekplaats: Kerk van Sint-Agatha-Rode

Openbaar vervoer: de Lijn bus 337 Waver

De Laan is een rustig kabbelend riviertje dat ontspringt in het Waalse Lasne-Chapelle St. Lambert en meanderend via Rixensart en Genval de taalgrens overschrijdt in Tombeek, om verder via Terlanen even voorbij Sint-Agatha-Rode in de Dijle uit te monden. Het kleine riviertje heeft wel zijn naam gegeven aan twee dorpen: Lasne in Wallonië en Terlanen in Vlaams-Brabant.

Wij verkennen het rivierje in Sint-Agatha-Rode en keren terug via het mysterieuze Rodebos.

Dinsdag 16 januari om 20 uur

Warme Winteravond: Wereldvoedselvraagstuk en lokale voedselstrategieën o.l.v. Karel Malfliet

Samenkomen: Raadzaal Deelgemeentehuis Heverlee, Waversebaan 66 in 3001 Heverlee

Het kan ons verrassen: zo'n 70% van de wereldbevolking wordt gevoed door producten van lokale, kleinschalige landbouw. Historisch gezien zijn er zo'n 7000 gewassen op aarde bruikbaar voor voedsel. Echter zijn we momenteel massaal afhankelijk van een beperkt aantal gewassen, voornamelijk grassoorten zoals rijst, tarwe en maïs. Op de wereldmarkt zijn deze bovendien in handen van transnationale bedrijven die de lokale landbouw verdringen. De schade, aangericht aan de natuurlijke hulpbronnen en de biodiversiteit, is een rechtstreekse bedreiging voor het overleven van onze planeet. Op lange termijn wijzigt de klimaatverandering bovendien weerpatronen, met een diepgaand effect op landbouw, bossen, visserij en veeteelt, en berooft het grote aantallen mensen van hun toegang tot voedsel. Fossiele brandstoffen zijn niet de enige schuldigen van de klimaatverandering. Veranderend landgebruik is verantwoordelijk voor 25-30% van de uitstoot van broeikasgassen. CO_2 wordt uit de biosfeer gehaald en in de atmosfeer gebracht als gevolg van ontbossing, niet-duurzame landbouw, verwoestijning en gebruik van brandhout. Kunnen lokale voedselstrategieën, zowel in het Zuiden als bij ons, de weerbaarheid vergroten en ons beter wapenen tegen de onzekere toekomst?

Zondag 21 januari om 14 uur

Groenendaal, poort tot het Zoniënwoud o.l.v. Jan Aerts

Vertrekplaats: Bosmuseum, Duboislaan 2, 1560 Hoeilaart

GPS: N 50,7686 O 4,4415

Afstand/duur: ongeveer 7 km // 2.45 uur

We bewonderen enkele bomen in het Arboretum en lopen dan door naar de restanten van de oude site van de priorij van Groenendaal. Een bospad brengt ons naar de Koninklijke Loge gelegen aan de vroegere renbaan. Een paar dreven te midden van de beukenkathedraal leiden ons naar het bosreservaat Joseph Zwaenepoel dat in juli 2017 door Unesco werd erkend als natuurlijk werelderfgoed. Wandelend langs een paar vijvers komen we terug aan het Bosmuseum.

Niet toegankelijk voor rolstoelen en buggy's.

Zondag 28 januari om 14 uur

Vierseizoenenwandeling: Winter in Horst o.l.v. Marc Artois

Vertrekplaats: Kasteel van Horst, Horststraat 28, 3220 Holsbeek (Sint-Pieters-Rode)

Afstand/duur: ongeveer 8 km // 2.30 uur

Openbaar vervoer: Buslijn 310 Leuven – Aarschot en de Belbus.

Sint-Pieters-Rode, met het schilderachtige Kasteel van Horst is een geliefkoosde trekpleister in het Hageland. Wij laten ons, in het komende wandeljaar, bekoren door de bosrijke vallei van de Winge en de heuvelachtige Hagelandse omgeving in vier afleveringen; ditmaal in winterkleed.

Maandag 29 januari om 14 uur

Light-wandeling: naar de bevers (en nog meer) in Pellenberg o.l.v. Hugo Dehennin

Vertrekplaats: parking Kasteel de Maurissens, Weligerveld 6, 3212 Pellenberg-Lubbeek

Afstand/duur: ong. 4,5 km // 2.30 uur

Openbaar vervoer: bus Lijn 3

Een beverfamilie heeft in het mooie Natuurpuntreservaat Langenbos-Koebos enkele prachtige dammen gebouwd. Een wandeling door de velden levert ons enkele weidse uitzichten op, waarna we op de zuiderflank van de Pellenberg langs een bos met een opmerkelijke erfgoedvoorgeschiedenis komen. En op het einde van de wandeling kunnen we genieten van levend erfgoed: de prachtige bomen in het kasteelpark.
Moeilijk voor rolstoelen en buggy's.

NOTEER IN JE AGENDA!

De jaarlijkse **kaas- en spaghetti-avond** ten voordele van de Doode Bemde heeft plaats op **zaterdag 24 februari 2018** vanaf 17 uur in GC De Roosenberg in Oud-Heverlee.

Meer info in volgende Tijdingen.

Speurneuzen

De hazelworm

(Foto: Gijs Damen)

Als je op een zonnige dag in het voorjaar of in de zomer op een open plek in het bos komt, heb je misschien al eens een “slang” gezien. Het diertje is zowat 30 tot 50 cm lang en ligt zich op te warmen in de zon. Het is absoluut ongevaarlijk maar je blijft er beter van af. Het zou kunnen dat het zijn staart verliest als je het vastpakt. Dat is een “handige” manier om zich te verdedigen tegen zijn belagers: die blijven zitten met een stukje kronkelende staart, maar het diertje zelf heeft zich intussen al in veiligheid gebracht, zij het met een afgebroken staart. Die groeit er later wel voor een stuk weer aan. De hazelworm kan zich ook verdedigen door zijn uitwerpselen naar zijn belager te spuiten. Dat is zeker niet prettig. Nog een reden om hem met rust te laten.

Hazelworm met afgeworpen staart.

Is de hazelworm een worm?

De hazelworm is absoluut geen worm – leg er maar eens een regenworm naast, zie je het verschil?

Het lijf van de regenworm bestaat uit een aantal ringen.

Het lijf van de hazelworm is bedekt met schubben. De schubben beschermen hem tegen uitdroging. Regelmatig – 3 tot 4 keer per jaar - moet de hazelworm vervellen om verder te groeien.

Is hij dan een slang?

De hazelworm is ook geen slang.

Wat is hij dan wel?

Het is een hagedis, maar dan zonder poten.

Welke zijn de verschillen tussen slang en hazelworm?

Bekijk eens goed de tabel ! Daar vind je de antwoorden.

* Tongelen is de tong uitsteken en terug intrekken om te ruiken en te voelen

Wat betekent "hazel" in het woord hazelworm?

'Hazel' verwijst naar de hazelaar en naar de kleur van de hazelnoten, die min of meer overeenkomt met de kleur van de huid van de hazelworm.

Ken je nog andere andere namen van dieren die met "hazel" beginnen?

(Zie onderaan deze tekst (1), maar eerst zelf zoeken)

Waar kan je de hazelworm vinden?

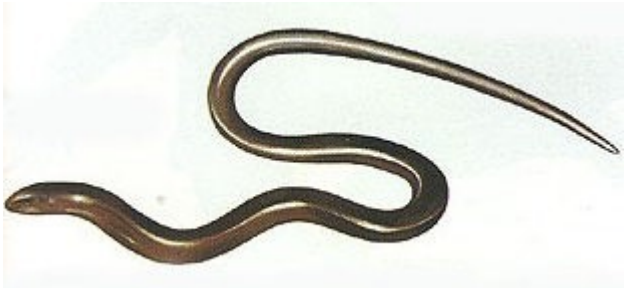

Hazelwormen laten zich niet graag zien. Ze verbergen zich meestal onder struiken of bladeren of zelfs in de grond. De schuilplaatsen moeten relatief vochtig zijn en beschermen tegen uitdroging. Alleen om te zonnen laten ze zich soms zien.

Waarom zonnen ze graag?

Zoals alle reptielen kunnen hazelwormen zichzelf niet of nauwelijks verwarmen. Om dat te verhelpen laten ze zich koesteren door de zon of kiezen ze schuilplaatsen uit die wat warmer zijn dan de omgeving, bijvoorbeeld onder een steen of stronk.

Hoe komen ze de winter dan door ?

In de winter is het te koud om actief te zijn en moet de hazelworm dus schuilplaatsen opzoeken waar hij beschermd is tegen de kou. Daarenboven gaan zijn hartslag en andere levensfuncties op een laag pitje staan, zodat hij weinig energie verbruikt. Hij komt in een winterverstijving. Wij vinden hem dan onder houtstapels, in de strooisellaag of in muizen- en andere holletjes in de grond, soms met vele tegelijk. In oktober zoekt hij deze schuilplaatsen op om er in maart weer uit te komen.

Wat eten de hazelwormen?

Hazelwormen eten uitsluitend vlees: slakken zijn zowat hun hoofdvoedsel. Zowel naakt- als huisjesslakken staan op het menu. Heb je een hazelworm in je tuin dan helpt hij om uw tuin slakvrij te houden. Is dat geen goede reden om hem te beschermen? Insecten en wormen ontsnappen evenmin aan zijn eetlust. Ook allerlei bodemdiertjes staan op zijn menu. Hij is wel kieskeurig: alvorens toe te happen zal hij eerst de prooi “besnuffelen” met zijn tong die dienst doet als neus. Dat gedrag noemen we “tongelen”. Op regenachtige warme dagen is hij het meest actief in de schemering.

Heeft de hazelworm een nest?

De hazelworm maakt geen nest en legt ook geen eieren zoals slangen doen. Na 3 tot 4 jaar is de hazelworm volwassen en kan hij zich voortplanten. De paring gebeurt in het voorjaar (april tot juni). Om de ontwikkeling van de eieren in haar lijf te bespoedigen zal het wijfje regelmatig zonnen. In augustus/september worden de jongen geboren.

Hazelworm paring.

Het wijfje werpt de jongen die in een dun vliesje geborgen zijn. De jongen (6 tot 26 in één worp) verbreken onmiddellijk het vlies. Zij zijn dan 6 tot 9 cm lang. Het wijfje verlaat de pasgeboren jongen die onmiddellijk in staat zijn hun kostje te vergaren.

Hazelworm jongen in vlies.

Zijn ze dan niet kwetsbaar?

Zeker! Jonge hazelwormen vallen gemakkelijk ten prooi aan kikkers, padden, loopkevers en soms zelfs aan volwassen hazelwormen. Volwassen dieren moeten oppassen voor zowat alle roofdieren: katten, ratten, egels, dag- en nachtprooivogels, maar ook eksters, kraaien, fazanten en reptielen, en ook voor de mens, omdat hij de hazelworm aanziet voor een slang en dus als gevaarlijk. Wij weten nu wel beter.

Hoe kunnen we de hazelworm dan beschermen?

De hazelworm is wettelijk beschermd in geheel Europa. Hij mag dus niet gevangen of verstoord worden en evenmin in gevangenschap gehouden worden.

Wij kunnen hem beschermen door hem niet te doden of te kwetsen als we hem tegenkomen. We kunnen ervoor zorgen zijn biotoop te bewaren (bosranden, struikgewas, holle wegen, parken en tuinen) en door hem schuilplaatsen aan te bieden (composthopen, takkenstapels, platte stenen,…). Ook het gebruik van slakkenkorrels, die hun voedsel vergiftigen, moeten we vermijden. De hazelworm is koestersoort in Leuven en Oud-Heverlee.

(*1) Hazelhoen, hazelmuis. Hazewind: fout: haze (niet hazel) komt van "haas".*

Referenties. Wikipedia; Hyla Natuurpunt; R. Verstraelen: De kleine dierentuin; Grasduinen 185 nr. 8, Meer Schoonheid 1986 nr. 2; Mens en natuur 1987 nr. 3

Louis De Smet

#schietinactie voor correcte en transparante jachtplannen

Meld je aan op schietinactie.be en houd jagers uit de buurt.

In Vlaanderen zijn heel wat privéterreinen als jachtgebied ingekleurd. Vaak zonder toestemming of medeweten van de eigenaars, én met alle risico's van dien. Wil jij weten of jouw tuin, bos of weiland in het jachtseizoen onder vuur ligt? Wij zoeken het voor je uit. Meld je nu aan op schietinactie.be en blijf straks buiten schot.

Ondervind jij ook hinder van storende jachtactiviteiten in je achtertuin? Vertel jouw verhaal op onze Facebookpagina of op Twitter #schietinactie.

Vogelbescherming.be
VOGELBESCHERMING VLAANDEREN VZW
Een stem voor de natuur

Op stap: Ontdekkingstocht naar de bronnen van de Voer

Op het marktplein van Tervuren kunnen vertrekken, is meteen een duik nemen in de rijke geschiedenis van deze mooie Voergemeente. Alhoewel de gotische kerk slechts een dakruiter heeft, is de kerk meer dan een bezoek waard. In de kerk zijn drie Brabantse hertogen begraven. Achteraan in de kerk staat een doksaal of tribune voor koorzangers. Vroeger sloot dit monument het koor af. Deken Davidts liet dit kunstwerk achteraan in de kerk heropbouwen. Het bestaat uit vier arduinen zuilen. Kunstenaar Edward Nootens heeft ze gebeiteld.

Een aanrader om te bezoeken is de “Warandepoort”. Voor info kan u altijd terecht in het toerismekantoor.

Tegen de noordelijke zijgevel van de kerk liggen de zeven grafstenen van jonge Congolezen die tijdens de koude, regenachtige zomer van 1897 stierven aan een longontsteking. Koning Leopold II zou tot zijn vertrouwelingen gezegd hebben dat hij zijn beslissing betreurde om deze groep naar België te hebben gehaald. Het hele opzet was natuurlijk afschuwelijk voor deze mensen. Bijna naakt te moeten leven in een voor hen totaal onbekend land…

We wandelen verder langs de Hoornzeelstraat, nemen de tweede straat links en dalen de Pastoor Vandezandestraat af. Aan de linkerkant zien we de prachtige oude pastorie. In 1616 werd deze gebouwd door pastoor Mertens in traditionele stijl: bak- en zandsteen. De tuin heeft enkele zeldzame bomen. We gaan nu tot aan de Hertogenstraat met zijn vele vijvers, gevoed door de Voer. Langs deze straat bouwde een generaal van Keizer Karel in de zestiende eeuw “het Hof van Buren” of “het Hof over ’t Water”. In 1566 werd het ingenomen door de protestanten o.l.v. prins Willem van Oranje. Eraan palend staat het Robianokasteel. Het werd in romantische stijl in 1877 gebouwd. Aan de overzijde van de Hertenbergstraat merken we de twee Robianovijvers, eveneens gevoed door de Voer.

Even verder komen we aan de geliefde plaats van de Tervuurse schilderscholen: de Wolvenberg of de Wolvengracht. Zij wilden, zoals de Franse school uit Barbizon, opnieuw naar de natuur schilderen. Je kan enkele meesterwerken bewonderen in het museum van Tervuren, het Hof van Melijn, gelegen in de Brusselsestraat. Tot de belangrijkste schilders behoren Hippolyte Boulenger, Joseph Coosemans, Jules Montigny. De auteur Herman De Vilder schreef een prachtig kunstboek over de Tervuurse schilders.

De Wolvengracht is een holle weg met een vrij steile klim. Dergelijke holle wegen komen vaak voor in Midden-Brabant. Zij zijn ongeveer 10000 jaar geleden ontstaan op het einde van de ijstijd. De ondergrond begon toen te ontdooien. De dieren liggen aan de basis van hun ontstaan. Zij liepen naar onder op zoek naar water. Door betreding en erosie ontstonden deze prachtige holle wegen. Verrassend: in deze periode was er geen begroeiing en leefden er in de Lage Landen slechts een 600-tal mensen, die in groepjes van een dertigtal personen leefden van jacht en visvangst.

Het eerste gedeelte van de Wolvengracht gaat tot aan de Ringlaan. Die volgen we naar rechts en op het einde zien we aan de linkerzijde het brongebied van de Voer. Een rijk en pittoresk moerassig gebied. Heel boeiend om er met kinderen aan wateronderzoek te doen. Vanaf half mei vind je er een grote verscheidenheid aan waterdiertjes. Je hebt er natuurlijk wat materiaal voor nodig, maar de kinderen vallen van de ene verrassing in de andere.

Links en rechts van de ondiepe Voerbedding ligt het Arboretum, ontworpen door professor Bommer op vraag van Leopold II. Er zijn verschillende percelen. Bijna alle boomsoorten komen uit de gematigde klimaatstreek: Noord-Amerika, Azië, Europa en Afrika. Een paar bomen komen uit het Andesgebergte: de slangenden en de Nothofagus. (beuk). De aanleg ervan had vooral een economisch doel:

nagaan welke soorten in onze streken goed zouden groeien.

Professor Bommer begon met de aanplantingen vanaf april 1902 en heeft er voor de rest van zijn leven in gewerkt. De aanplantingen gebeurden niet naar geslacht en soort, maar zoals de bomen in hun natuurlijk milieu voorkwamen. Het Arboretum heeft een oppervlakte van 100 ha en maakt deel uit van het Kapucijnenbos. Leopold II bracht het onder in de Koninklijke Schenking. Van al zijn bezittingen mag niets worden verkocht. De winsten ervan gaan naar de koninklijke familie. De koning wou dat het domein toegankelijk bleef voor de bevolking. Het is een waar genot om er in de vroege morgen doorheen te wandelen. Op de grassen en kruiden glinsteren de dauwdruppeltjes als kleine diamanten. In de zomer bloeien er veel planten: pitrus, zonneroosje, weegbree, zuring, wederik en aan de rand van de Kapucijnendreef het groot hoefblad.

We komen dan aan de Kapucijnendreef. Zonder overdrijven mogen we stellen dat dit één van de allermooiste dreven ter wereld is. We steken deze dreef over en we komen op de Koninklijke Wandeling. We nemen er de eerste dreef naar rechts en een honderdtal meter verder valt aan de linkerzijde een verhoging op. Daar stond tot in 1798 het Kapucijnenklooster. Met de toelating van aartshertogin Isabella werd het in 1626-1627 gebouwd. Op geregelde tijdstippen verbleef ze in dit klooster in een speciaal voor haar gebouwde cel. Er was slechts plaats voor zestien kloosterlingen. In 1796 werd het klooster onder Frans bewind opgeheven en gesloopt. Jammer.

We keren terug naar de dreef van de Koninklijke Wandeling en nemen aan de vele wegwijzers de vrij steile dreef en komen uit op de Ijsedreef. Deze volgen we naar links tot de volgende T en daar komen we op de Isabelledreef. Deze dreef blijven we volgen tot aan de Duisburgsestraat. Als we deze oversteken komen we in de Warande. Wat verder merken we aan de linkerzijde smalle vijvers. Tussen twee vijvers gaan we in het bos en nemen de Duisburgdreef. Op het einde ervan, aan de Zevenster, merken we de beroemde stenen op waar al zoveel om te doen is geweest.

Wat zeker is: deze stenen kwamen er op initiatief van Leopld II. Onze vorst betaalde er 150 Frank (ongeveer € 4) voor. Daarna sloeg de fantasie op hol: het zou een offertafel van de druïden zijn geweest. Of nog gewaagder: maanstenen. Verzinsels natuurlijk. Het was een doodgewone zandsteen die daarenboven tijdens het vervoer in stukken was gevallen.

We dalen af langs de Baddreef en komen zo aan de Badvijver. Daar kwamen de adellijke kasteelbewoners baden. Toen was deze vijver heel netjes. Natuurlijk was de Warande in die tijd niet toegankelijk voor het publiek. Daar nemen we de Spaans-Huisdreef, richting Tervuren. Van hieruit hebben we een

prachtig zicht op het museum. Rechts van het museum ligt er een prachtige beeldengroep met Leopold II in het centrum. Hij staat er op een eilandje. Daarmee wilde kunstenaar Tom Frantzen tot uiting brengen dat onze koning niet begrepen werd door zijn volk.

Tom Frantzen heeft in Duisburg een enig mooie beeldentuin opgebouwd. Mits een kleine vergoeding leidt de kunstenaar er bezoekers rond. Hij heeft er zelfs een cafetaria en een serretje

Even voor de Markt zien we de Sint-Hubertuskapel, wandelen we links door de Taxusdreef en zijn aan ons eindpunt. Tervuren heeft nog heel wat cafés om er nog wat na te praten. Gezelligheid troef.

Tekst: Willy Stuyck
Fotograaf: Wilfried Dedoncker

BIJT IN JE VRIJE TIJD!

Voor de zesde maal organiseert de afdeling diversiteit en gelijke kansen van de stad Leuven samen met partners het project '***Bijt in je vrije tijd'.***

Bijt in je vrije tijd wil voor anderstaligen die Nederlands leren, de drempel verlagen om deel te nemen aan een vrijetijdsactiviteit in hun buurt. Vorig jaar bood VHM twee natuurwandelingen aan in het Arenbergpark en Egenhovenbos.

Dit jaar vindt *Bijt* plaats van 16 oktober t.e.m. 16 november.

Wij bieden ook dit jaar twee natuurwandelingen aan op het domein van de Abdij van Park.

We wandelen in mooie, wilde natuur rond de vijvers van de Abdij van Park. In de lente broeden hier veel vogels. Trekvogels rusten hier uit op hun lange reis. In het parkbosje groeien bomen van hier en van ergens anders. Bio-boeren verkopen hun groenten in het winkeltje.

Wil jij meewandelen?

*Op **vrijdag 27 oktober en 10 november**, telkens om 10 uur op de parking van de Abdij van Park. Een natuurgids wacht hier op je.*

Met de lijnbus 4, 5 of 6 richting Kazerne; halte Broekstraat vóór de spoorwegbrug.

Yvette T.

KLIMAATKAART VLAAMS-BRABANT

De provincie Vlaams-Brabant wil tegen 2040 klimaatneutraal worden en daar hebben ze jou voor nodig! Heb jij een project dat bijdraagt aan Vlaams-Brabant Klimaatneutraal? Laat het weten via klimaatkaart@vlaamsbrabant.be Samen met de 65 Vlaams-Brabantse gemeenten brengt de provincie jouw en alle andere klimaatprojecten in de provincie in kaart.

De klimaatkaart telt op dit moment al zo'n 1.200 lokale klimaatacties: van energiebesparend bouwen tot oplaadpunten voor elektrische wagens. De kaart motiveert, inspireert én toont ons of we al dan niet een tandje moeten bijsteken. Neem een kijkje op: www.vlaamsbrabantklimaatkaart.be

Feestelijke opening DIJLEWOLVENPAD in hartje stad!

Staat het al in je agenda genoteerd?

Vrijdag 13 oktober om 14 uur! Plaats: parkje achter het Van Dalecollege, Naamsestraat 80, ingang langs de parking.

Schepen van Onderwijs en Leefmilieu Mohamed Ridouani en provinciale gedeputeerde voor Milieu Tie Roefs zullen samen een notelaar planten als symbool voor de geboorte van deze 'groene sluiproute voor nieuwsgierige neuzen'. Natuurgids Nele leert ons het Dijlewolvenlied meezingen.

De groendienst legt momenteel de laatste hand aan de installaties van het leerpad.

Maar hoe werkt het nu?

Je hebt drie mogelijkheden:

Ofwel wandel je het parcours af en gebruik je de acht infoborden als gids.
Ofwel scan je met je tablet of smartphone de QR-code in en kom je terecht op de digitale infoborden. Nu kan je weer kiezen tussen extra informatie voor wandelaars of voor het schoolprogramma.
Schoolprogramma: elk seizoen biedt nieuwe en andere mogelijkheden tot natuurexploratie. IJverige natuurgidsen zullen telkens nieuwe spel- en leeropdrachten uitwerken voor verschillende leeftijden (ook voor secundair), telkens teruggekoppeld aan de eindtermen van het onderwijs. Plezier beleven en ervarend leren in de natuur van je buurt, dat is ons hoofddoel.

Via het mailadres kan je interessante waarnemingen en foto's doorsturen. Die bewaren wij in een databank.

Na de ceremonie kan je meteen aan de slag als individuele wandelaar of met je klas.

Breng potlood en een notitieboekje mee!

Natuurlijk kun je als leerkracht nog steeds een beroep doen op een natuurgids. VHM beschikt ook over een aantal leerkoffers: Bodemdiertjes, Watermonstertjes en Het menu van vogels (met opgezette vogels).

Reservatie: infocentrum@vhm.be of telefonisch 016/23 05 58

Succes met je speurtocht!

Yvette Toison

Terugblik op de autovrije zondag van 27 augustus

Twaalf natuurgidsen en/of bestuursleden én onze vaste medewerker Steven hebben van onze publiciteitsstand op de Grote Markt weer een groot succes gemaakt.

(Foto: Rik Lenaert, Jan Horeman)

Meer dan 170 gezinnen namen deel aan onze natuurquiz met 21 opgezette dieren. Jonge deelnemertjes die nog niet konden lezen, mochten de dikke pels van de bever strelen. Het fluweelzachte jasje van de mol verbaasde vele kinderhandjes. Op de jonge gezichtjes was soms ook wat angst af te lezen. Angst omdat ze die dieren helemaal niet kennen. Dus deden vlijtige natuurgidsen er alles aan om over het leven van deze wilde dieren in de stad te vertellen. Humor kon de angst omzetten in verwondering. Wist je dat vos en steenmarter allebei gek zijn op kip? De een op kip-curry en de ander op kip à la grecque. Of was het omgekeerd, Stijn?

Kokmeeuwen zetten in de zomer een zwart kapje op, 's winters een koptelefoon, maar ons exemplaar is een jonge meeuw met bruin gevlekte veren. Strikvraag!!! En de das en de wilde hamster zal je nooit in de stad zien. Beide soorten zijn trouwens bijna helemaal verdwenen uit onze streek.

Een tiental gezinnen heeft een tegeltuintje aangevraagd. We zullen hun vraag doorgeven aan de Dienst Duurzaamheid. Twee jonge gezinnen willen zelfs al hun buren overtuigen om in de hele straat gevelgroen te laten aanplanten. Een recente masterstudie van de KU Leuven toont aan dat een wintergroene klimplant tegen de gevel dezelfde natuurvoordelen biedt als een boom van 25 jaar. De ideale oplossing dus voor smalle straten. Tijdens de wandeling langs 'Muren vol groen' kon je alles vernemen over natuurvoordelen van muurvegetatie in de stad.

Tien nieuwe leden mag VHM weer verwelkomen op de kalenderactiviteiten. Dank je wel vrienden natuurgids en sympathisanten voor jullie enthousiaste en vrijwillige inzet.

Yvette T.

Uw erfgenamen **vrijstellen van successierechten**

én Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud steunen?

Het kan via een **duolegaat !**

Sinds 1 januari 2004 is het in Vlaanderen mogelijk om een testament op te maken waarbij u uw vermogen verdeelt tussen één of meerdere erfgenamen én een instelling zoals Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw.

Indien u VHM belast met de betaling van alle successierechten krijgen de andere erfgenamen hun erfdeel onbelast en worden ze vrijgesteld van de successierechten die in sommige gevallen kunnen oplopen tot 65%.

Het duo-legaat kan gedefinieerd worden als de techniek waarbij in een testament een legaat wordt toegekend ten voordele van een organisatie met een onbaatzuchtig doel (bijv. Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw) onder de last om de successierechten op een ander legaat in datzelfde testament te betalen.

Het duo-legaat is bijgevolg een legale methode om een deel van uw vermogen aan VHM na te laten en dit zonder uw erfgenamen enig nadeel te bezorgen. Het duo-legaat zal voor de erfgenamen zelfs een besparing van successierechten betekenen en het biedt de mogelijkheid om de netto-erfenis te laten stijgen.

Systeem

Artikel 64, § 2 van het Wetboek van Successierechten bepaalt dat men via een testament kan bepalen dat persoon X een legaat ontvangt, vrij van successierechten, op voorwaarde dat persoon Y de last tot betaling van het successierecht van X overneemt. In het testament stelt de erflater een bijzondere legataris en een algemene legataris aan. De algemene legataris (VHM vzw), heeft als opdracht de successierechten van de bijzondere legataris (neef, nicht, vriend/in, tante, buur, ,...) en de kosten van de vereffening van de nalatenschap ten laste te nemen.

Voordeel

Niet je familielid, buur of vriend betaalt de successierechten, maar wel VHM.

Voorwaarden

- er moet een testament opgesteld zijn
- er moet een legaat zijn ten voordele van een of meerdere personen
- er moet een tweede legaat zijn ten voordele van een erkende organisatie (VHM vzw) die wordt verplicht om alle successierechten te betalen

Voorbeeld 1: zonder duo-legaat

Persoon x laat € 200.000 (roerend+onroerend) na aan zijn enige nichtje. Indien persoon x nooit een regeling heeft getroffen, zal zijn erfgename een aanzienlijk bedrag aan successierechten moeten betalen.

Berekening:
€ 75.000 x 45% = € 33.750
€ 50.000 x 55% = € 27.500
€ 75.000 x 65% = € 48.750

Totaal: € 110.000

Van de erfenis houdt het nichtje in dit voorbeeld minder dan de helft van de oorspronkelijke vermogen over. Haar netto-erfenis bedraagt immers € 90.000 in bovenstaand cijfervoorbeeld. In totaal wordt er 55% belastingen betaald.

Voorbeeld 2: met duo-legaat

Persoon X laat via een duo-legaat € 100.000 over aan zijn nichtje en € 100.000 aan de VHM vzw . De VHM krijgt als opdracht alle successierechten te betalen. Via deze constructie bedragen de successierechten voor deze nalatenschap € 56.300. Het betreft hier hetzelfde initiële vermogen als in voorbeeld 1.

Berekening:
€ 100.000 x 8,8% = € 8.800 (Vzw betaalt 8,80% successierechten)

€ 75.000 x 45% = € 33.750
€ 25.000 x 55% = € 13.750

Totaal: € 56.300

Door de constructie van het duo-legaat ontvangt het nichtje € 10.000 meer dan in voorbeeld 1. Zoals persoon X heeft gekozen, bedraagt de netto-erfenis van het nichtje dus € 100.000. De VHM houdt nog € 43.700 over. In totaal zal er **28.15%** (i.p.v. 55%) belastingen betaald worden.

Voor de praktische uitwerking, contacteer uw notaris.

Van 6 november 2017 t/m 30 maart 2018

NATUUR ONZE BUUR

- Linde
- Slechtvalk
- Steenmarter

VRIENDEN VAN HEVERLEEBOS EN MEERDAALWOUD vzw

36 ste educatief project 2017 - 2018

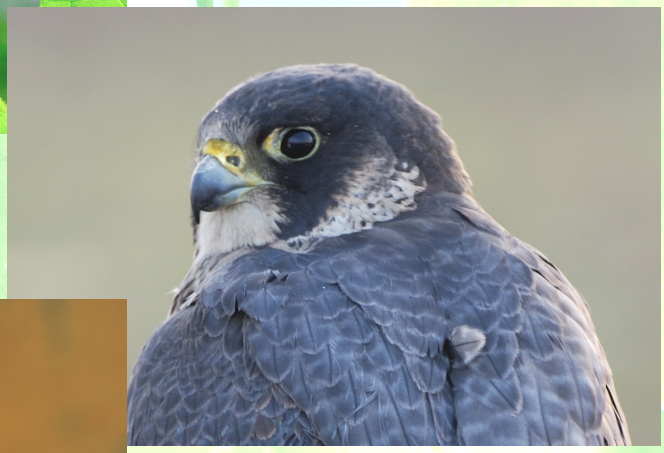

Foto: Lars Soerink - Rollin Verlinde - Yves Adams

Met steun van: VLAAMS-BRABANT KOESTER BUREN.be

In 2019 worden wij "Vrienden van Heverleebos & Meendaalwoud" 50 jaar en zijn nog steeds frisgroen. Hierover werden al héél wat balonnetjes opgelaten. Eén ding is zeker: we vieren graag feest en willen dat dan ook uitgebreid doen. Steek je graag een handje in? Heb je een kleurrijk idee? Of ééntje waar muziek in zit? Of nog iets helemaal anders?

Stuur dan een berichtje naar mie@vhm.be